

Dünya Ülkelerinde Eğitim Sistemleri ve Okul Öncesi Eğitim

Editörler: Ayla OKTAY - Özgöl POLAT

Editörler: Prof. Dr. Ayla OKTAY - Doç. Dr. Özgül POLAT

DÜNYA ÜLKELERİNDE EĞİTİM SİSTEMLERİ VE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM

ISBN 978-625-8044-35-5
DOI 10.14527/9786258044355

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2021, Ankara

Yayın-Proje: Nisanur Uzunlu
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

SUNUŞ

Yıllar önce Doktora sonrası bir program için gittiğim Londra Üniversitesi Institute Of Education'da katıldığım derslerden beni en çok etkileyen Karşılaştırmalı Eğitim dersleri olmuştur. Prof.Dr.King ve Prof.Dr.Holmes gibi alanın teorisyenleri olarak bilinen çok değerli hocalardan ders alma fırsatı bulmam, benim için büyük bir şans olmuştur. Ama sınıfta farklı ülkelerden öğrencilerin bulunması onların kendi ülkeleri ile ilgili olarak verdikleri bilgiler, bunun yanında benden de Türkiye hakkında bilgi almak istemeleri benim konuya olan ilgimi arttırmıştı.

Türkiye'ye döndüğümde o zaman görev yaptığım İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Pedagoji Bölümünde 1976-77 eğitim öğretim yılında dersi programa koyduk ve ilk defa Lisans düzeyinde bu dersi Karşılaştırmalı Eğitim adıyla vermeye başladım. Doktora programı açıldığında dersi daha geniş bakış açısı ile verebilmek için Çağdaş Eğitim Sistemleri adıyla vermeyi sürdürdüm.

1988 yılı Temmuz ayında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi/ Eğitim Yüksek okuluna Prof. Öğretim Üyesi olarak atanmamla birlikte, akademik çalışmalarımı bu Üniversitede sürdürmeye başladım. Böylece hem kendi bölümümüzdeki elemanları, hem de Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinden bize gelen genç akademisyenlerin yetişmesine katkı yapmaya çalıştım.

Uzun yıllardan beri Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Okul Öncesi Eğitim programında Doktora düzeyinde vermekte olduğum Çağdaş Eğitim Sistemleri ve bunun devamı olarak Karşılaştırmalı Okul öncesi Eğitim dersleri, keyifle verdiğim ve öğrencilerin de ilgisini çok fazla çeken dersler olmuştur. Bu derslerde öğrencilere üzerinde çalışmak istedikleri ülkeleri kendilerinin seçmeleri fırsatını vererek, onların daha heyecan ve zevkle çalışmalarına fırsat vermek istedik. Böylece ortaya çıkan ülke ödevleri, onların büyük emek ve çaba sarf ederek hazırladıkları ve arkadaşları ile paylaştıkları derinlemesine çalışmalar oldu. Bu dersler sırasında öğrencilerimizle yaptığımız görüş alverişleri ve çeşitli tartışmalar, onlara daha geniş bir dünya görüşü kazandırma hedefine yönelik oldu. Öğrencilerimden her dönemin sonunda yapmalarını istediğim değerlendirmeler de, bunu büyük ölçüde başardığımızı gösteriyor.

Yıllar geçtikçe derse katılan öğrencilerin sayıları arttı ve dünya ülkeleri ve bu ülkelerde Okul öncesi eğitim üzerine yapılan çalışmalar çeşitlenerek zenginleşti. Artık bu çalışmalarını başkaları ile de paylaşmak için yayına dönüştürme zamanı gelmişti. Doç .Dr. Özgül Polat'ın ortak editörlük görevini kabul etmesi ile süreç başladı.

Bu süreçte bu dersi alan ve başarılı çalışmalar yapan öğrencilerimize böyle bir yayında yer almak isteyip istemediklerini sorduk ve gönüllü olanların hazırladıkları metinleri güncelleyerek bize göndermelerini istedik. Öğrencilerimiz bu çağrımıza uygun olarak metinlerini düzenleyerek, hazırladıkları metinleri intihal programından geçirerek bize gönderdiler.

Metinler önce Doç. Dr. Özgül Polat, sonra da tarafımdan okunarak, gerekli düzenlemeler yapıldı. Oldukça uzun ve zahmetli bu süreçte genç bir meslektaşımın Dr. Elif Küçüköğlü'nün desteğini de burada ayrıca belirtmek isterim.

Sonunda dünyanın çeşitli ülkelerinin, eğitim sistemlerini ve bu ülkelerdeki Okul Öncesi Eğitimi ayrıntıları ile irdeleyen elinizdeki kapsamlı eser ortaya çıktı. Eser oldukça çok sayıda ve dünyanın farklı kıtalarındaki ülkeleri ve bu ülkelerdeki eğitim sistemleri ve bunların işleyişini ele almanın yanında bu farklı ülkelerde Okul Öncesi Eğitimin nasıl, hangi kurumlar aracılığı ile gerçekleştiğini, uygulanan programları ve bu eğitimin ne kadar yaygın olduğunu ve nasıl finanse edildiğini de ele alıyor, ayrıca Türkiye açısından nasıl çıkarımlar yapılabileceği konusunda da özgün yorumlar içeriyor.

Derleme niteliğinde bir çalışma olan bu kitabın yazarları, çoğunlukla henüz mesleklerinin başında olan genç akademisyenler. Hazırladıkları ödevlerin yalnızca not alıp bir kenara konulmasının uygun olmayacağı ve böyle bir çalışmada yer almalarının onlara yayın tecrübesi kazandırmak için iyi bir fırsat olur olacağı düşüncesinden hareket ettik. Onlar da büyük emekle hazırladıkları metinlerini bizimle paylaşarak alana yeni bir yayın kazandırdılar. Hepsine teşekkür ediyor, başarılı çalışmalarını için onları kutluyorum. Gelecekte yapacakları yeni ve özgün çalışmaları ile Türk eğitim yaşamına özgün eserler kazandırmalarını diliyorum.

Uzun yıllar yayınlamayı düşündüğüm, Farklı Dünya Ülkelerinin Eğitim Sistemleri ve Okul Öncesi Eğitim konusu da böylece yayınlar arasındaki yerini almış oluyor.

Her eserin ortaya çıkışında yazarları dışında da pek çok insanın emeği vardır. Bu çalışmada da benimle çalışmaları inceleyen Doç. Dr. Özgül Polat, teşekkürü hak edenlerden en önde geleni. Onun sistemli, motive edici çalışması olmasaydı bu eser ortaya çıkamazdı. Zaman zaman benim yavaşladığım dönemlerde bile o hızını hiç kesmeden çalışmaları sürdürmeyi başardı.

Bu zorlu süreçte bize destek veren, Dr. Gülşah Acar Günşen, Dr. Tuğba Kontaş Azaklı, Dr. Elif Küçüköğlü'na özel olarak teşekkür etmek isterim.

PEGEM Akademi yayıncılık ve kurumu temsilen sayın Servet Sarıkaya'ya genç akademisyenlere fırsat vermek adına, böyle bir eserin basımını üstlendiği için sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Onun desteği bizi yeni çalışmalar için de yüreklendiriyor. Kendisi ve ekibi ile çalışmak ben ve meslektaşlarım için her zaman keyifli olmuştur. Sayın Sarıkaya ve ekibine akademik yayıncılık alanında nice uzun yıllar başarılı çalışmalar diliyorum.

Prof. Dr. Ayla OKTAY

ORCID No: 0000-0002-8835-5150

Aralık 2021

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Ayla OKTAY - Doç. Dr. Özgül POLAT

1. Bölüm: Türkiye

Prof. Dr. Ayla OKTAY - Maltepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8835-5150

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

2. Bölüm: Amerika Birleşik Devletleri

Dr. Gülşah GÜNŞEN - Trakya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6882-5645

3. Bölüm: Avustralya

Uzm. Merve TEZEL - İstanbul Bayrampaşa Osmangazi İlkokulu

ORCID No: 0000-0001-6816-6144

4. Bölüm: Avusturya

Öğr. Gör. Dr. Tuğba KONTAŞ AZAKLI - Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1919-842X

5. Bölüm: Belçika Birleşik Krallığı

Öğr. Gör. Kadriye Efe AZKESKİN - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-3041-500X

6. Bölüm: Çin Halk Cumhuriyeti

Arş. Gör. Şeyma DEĞİRMENCİ - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7586-7483

7. Bölüm: ESTONYA

Arş. Gör. Büşra ÇELİK - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4954-7352

8. Bölüm: Federal Almanya Cumhuriyeti

Dr. Elif K. KÜÇÜKOĞLU - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9419-734X

9. Bölüm: Finlandiya

Öğr. Gör. Sümeyye ÖCAL DÖRTERLER - İstanbul Gelişim Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5351-4820

10. Bölüm: Fransa

Öğr. Gör. Yasemin BULUT - Ordu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3317-0279

11. Bölüm: Güney Kore

Arş. Gör. Büşra ÇELİK - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4954-7352

12. Bölüm: Hindistan

Öğr. Gör. Şennur NİRAN - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9530-5792

13. Bölüm: Hollanda

Dr. Öğr. Üyesi Hilal YILMAZ - Artvin Çoruh Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4594-3155

14. Bölüm: İngiltere

Doç. Dr. Nalan KURU - Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3536-8238

15. Bölüm: İsrail

Dr. Feride GÖK ÇOLAK - Yıldız Teknik Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5196-9178

16. Bölüm: İsveç

Dr. Esin DİBEK - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8716-9786

17. Bölüm: İsviçre

Doç. Dr. Dilan BAYINDIR - Balıkesir Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6081-3690

18. Bölüm: İtalya

Dr. Fatma Özge ÜNSAL - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4314-2450

19. Bölüm: Japonya

Öğr. Gör. Didem SEMERCİ - Ordu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6675-5674

20. Bölüm: Kanada

Dr. Cem MALAKCIOĞLU - İstanbul Medeniyet Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4200-0936

21. Bölüm: Küba

Arş. Gör. Meltem YILDIRIM - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7598-520

22. Bölüm: Macaristan

Arş. Gör. Hacer Sümeyra BİLİCİ ALBAYRAK - İstanbul Medeniyet Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5026-7537

23. Bölüm: Meksika

Dr. Hilal İlknur TUNÇELİ - Sakarya Üniversitesi
ORCID No: 000-0001-5305-5206

24. Bölüm: Singapur

Öğr. Gör. Burçak Ceren AKPINAR - İstanbul Ayyansaray Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4719-6990

25. Bölüm: Covid-19 Pandemisi Sürecinde Farklı Ülkelerde Okul Öncesi Eğitime Bakış

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7426-5771
Arş. Gör. Şeyma DEĞİRMENCİ - Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7586-7483

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM TÜRKİYE

Ülke Hakkındaki Genel Bilgiler	1
Coğrafi Yapısı.....	1
Ekonomik Yapısı.....	2
Siyasi Yapısı	2
Tarihi.....	2
Türk Eğitim Sisteminin Tarihi.....	3
Okul Sisteminin Yapılanması.....	5
Güncel Eğitim İstatistikleri	10
Okul Öncesi Eğitim.....	12
Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	16
Okul Öncesi Eğitim Programı.....	17
Okul Öncesi Eğitime İlişkin İstatistikler.....	19
Öğretmen Yetiştirme.....	21
Öneriler	22
Kaynakça	23

2. BÖLÜM AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Ülke Hakkındaki Genel Bilgiler	27
Coğrafi Konum	27
Tarihi.....	27
Ekonomisi	29
Eğitim Sistemi.....	29
Okul Sisteminin Yapılanması.....	31
Eğitim Programları	35
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	36
Okul Öncesi Eğitimi.....	37
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	37
ABD'de Okul Öncesi Standartları	38

Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	38
Okul Öncesi Programının Yapısı	39
Amerika Birleşik Devletleri'nde Öğretmen Yetiştirme.....	47
Amerika Birleşik Devletleri'nin Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması	47
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	49
Kaynakça.....	50

3. BÖLÜM AVUSTRALYA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	53
Coğrafi Konumu.....	53
Tarihi.....	54
Ekonomisi	54
Eğitim Sistemi.....	55
Okul Sisteminin Yapılanması.....	55
Eğitim Programları	56
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	57
Güncel Eğitim İstatistikleri	57
Okul Öncesi Eğitimi.....	58
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	58
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	61
Programın Yapısı	66
Yaygınlığı	70
Öğretmen Yetiştirme.....	70
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	71
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	72
Kaynakça.....	72

4. BÖLÜM AVUSTURYA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	75
Coğrafi Konumu.....	75
Avusturya'nın Tarihi	75
Siyasal Yapı.....	76
Avusturya'nın Ekonomisi.....	77

Avusturya'nın Eğitim Sistemi.....	78
Okul Sisteminin Yapılanması.....	78
Eğitim Programları	79
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	82
Güncel Eğitim İstatistikleri	83
Okul Öncesi Eğitim.....	84
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	84
Özel Eğitim/İyileştirici Eğitim/Kaynaştırma Eğitimi	86
Okul Öncesi Yıl (Preschool Year).....	86
Avusturya'da Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	87
Okul Öncesi Eğitim Programının Yapısı.....	89
Okul Öncesi Eğitimin Yaygınlığı.....	93
Öğretmen Yetiştirme.....	94
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	95
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	96
Kaynakça.....	98

5. BÖLÜM

BELÇİKA BİRLEŞİK KRALLIĞI

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	101
Coğrafi Konum	101
Tarihi.....	102
Ekonomisi	103
Eğitim Sistemi.....	104
Okul Sisteminin Yapılanması.....	104
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	105
Belçika Eğitim Sisteminin Amaçları ve Temel İlkeleri	106
Belçika Eğitim Sisteminin Genel Amaçları.....	107
Eğitim Sisteminin Yönetim Yapısı.....	108
Belçika-Fransız Topluluğu Eğitim Sisteminin Yönetim Yapısı.....	108
Belçika-Flaman Topluluğu Eğitim Sisteminin Yönetim Yapısı	109
Belçika-Alman Topluluğu Eğitim Sisteminin Yapısı	111
Belçika'da Zorunlu Eğitim	112
Belçika Eğitim Sisteminde İlköğretimin Amaçları	113
Ortaöğretim	113
Yükseköğretim	114

Üniversite Öğretimi	115
Lisansüstü Eğitim	115
Hayatboyu Öğrenme.....	116
Okulların Denetlenmesi	116
Özel İhtiyaç Eğitimi (Flaman Bölgesi).....	117
Güncel Eğitim İstatistikleri	121
Okul Öncesi Eğitim	130
Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	130
Programın Yapısı	131
Aile Katılımı.....	135
Yaygınlığı.....	135
Öğretmen Yetiştirme.....	136
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	137
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	139
Kaynakça.....	140

6. BÖLÜM

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	143
Coğrafi Konumu.....	143
Tarihi.....	144
Ekonomisi	145
Eğitim Sistemi.....	146
Okul Sisteminin Yapılanması.....	147
Eğitim Programları	149
Okul Öncesi Eğitim.....	149
İlkokul.....	149
Ortaöğretim 1. Kademe.....	150
Ortaöğretim 2. Kademe.....	150
Yüksek Öğrenim.....	150
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	150
Güncel Eğitim İstatistikleri	152
Okul Öncesi Eğitimi	154
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	156
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	160
Programın Yapısı.....	160

Yaygınlığı	162
Öğretmen Yetiştirme.....	163
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	164
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	165
Kaynakça.....	166

7. BÖLÜM ESTONYA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	169
Coğrafi Konumu.....	169
Tarihi.....	169
Ekonomisi	171
Eğitim Sistemi	172
Okul Sisteminin Yapılanması.....	175
Eğitim Programları	176
Erken Çocukluk Eğitimi.....	176
Temel Eğitim.....	176
Ortaöğretim/Mesleki Eğitim	177
Halk Eğitimi	177
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	178
Güncel Eğitim İstatistikleri	180
Okul Öncesi Eğitimi.....	181
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	182
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	183
Programın Yapısı.....	184
Programın Çerçevesi.....	185
Programın Planlanması.....	185
Programın 6-7 Yaş Grubuna Yönelik İçeriği.....	187
Programın Değerlendirilmesi.....	190
Yaygınlığı.....	191
Öğretmen Yetiştirme.....	191
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	193
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	195
Kaynakça.....	196

8. BÖLÜM FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	199
Coğrafi Konumu.....	199
Tarihi.....	200
Eğitim Sistemi.....	201
Eğitim Sisteminin Amaçları.....	202
Eğitim Sisteminin Yapılanması	203
Güncel Eğitim İstatistikleri	207
Okul Öncesi Eğitimi.....	210
Okul Öncesi Eğitim Programları	212
Ev Temelli Uygulamalar	214
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	215
Okul Öncesi Eğitime İlişkin İstatistikler	216
Öğretmen Yetiştirme.....	217
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	217
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	218
Kaynakça.....	218

9. BÖLÜM FİNLANDİYA

Ülke Hakkında Genel Bilgiler.....	221
Coğrafi Konum	222
Tarihi.....	222
Siyasi Hayat	223
Ülke Ekonomisi	224
Finlandiya Eğitim Sistemi	225
Eğitim Programları	227
Güncel Eğitim İstatistikleri	233
Okul Öncesi Eğitim.....	235
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	236
Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefe ve Kuramsal Temeller	238
Programın Yapısı.....	239
Yaygınlığı.....	240
Eğitim Kanun ve Yasaları	240
Öğretmen Yetiştirme.....	241

Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	243
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	244
Kaynakça.....	245

10. BÖLÜM FRANSA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	249
Coğrafi Konumu.....	249
Tarihi.....	249
Ekonomisi	252
Eğitim Sistemi	252
Okul Sisteminin Yapılanması.....	252
Eğitim Programları	254
İlköğretim.....	254
Ortaöğretim	255
Yükseköğretim	256
Aile Eğitimi	257
Özel Eğitim	257
Yetişkin Eğitimi	258
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	258
Güncel Eğitim İstatistikleri	258
Okul Öncesi Eğitimi.....	264
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	264
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	264
Programın Yapısı.....	265
Yaygınlığı.....	267
Öğretmen Yetiştirme.....	268
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	269
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	271
Kaynakça.....	272

11. BÖLÜM GÜNEY KORE

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	275
Coğrafi Konumu.....	275
Tarihi.....	275
Ekonomisi	276

Eğitim Sistemi.....	278
Okul Sisteminin Yapılanması.....	279
Eğitim Programları	281
Okul Öncesi Eğitim.....	282
İlköğretim.....	283
Ortaöğretim	285
Halk Eğitimi.....	286
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	287
Güncel Eğitim İstatistikleri	289
Okul Öncesi Eğitimi.....	290
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	293
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	294
Programın Yapısı.....	295
Nuri Programı	297
Yaygınlığı.....	300
Öğretmen Yetiştirme.....	300
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	302
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	303
Kaynakça.....	304

12. BÖLÜM HİNDİSTAN

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	309
Coğrafi Konumu.....	310
Tarihi.....	310
Ekonomisi	312
Eğitim Sistemi.....	312
Okul Sisteminin Yapılanması.....	312
Okul Öncesi Eğitim	315
İlköğretim.....	316
Ortaöğretim	316
Mesleki Eğitim	317
Yükseköğretim	317
Denetim.....	318
Eğitim Programlar.....	319
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	321

Güncel Eğitim İstatistikleri	323
Okul Öncesi Eğitim.....	329
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	329
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	331
Programın Yapısı	332
Yaygınlığı.....	333
Öğretmen Yetiştirme.....	334
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	335
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	336
Kaynakça.....	338

13. BÖLÜM HOLLANDA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	341
Coğrafyası.....	342
Tarihi.....	343
Ekonomisi	344
Eğitim Sistemi.....	345
Okul Sisteminin Yapılanması.....	345
İlköğretim.....	350
Ortaöğretim	351
Yükseköğretim	351
Eğitim Programları	353
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	354
Güncel Eğitim İstatistikleri	356
Okul Öncesi Eğitim.....	357
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	357
Genel Amaç ve Yasal Çerçeve.....	358
Okul Öncesi Eğitime Dahil Olma	359
Yaş Düzeyleri ve Çocukların Gruplandırılması	359
Okul Öncesi Eğitim Veren Kurum Türleri	360
Okul Öncesi Eğitimde Değerlendirme	361
Okul Öncesi Eğitim Finansmanı.....	362
Okul Öncesi Eğitim Denetimi	363
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	364
Programın Yapısı.....	365

Piramide	369
Ko-Totaal.....	371
Kaleidoscoop	373
Startblokken en Basisontwikkeling.....	375
Sosyal Gelişim.....	376
Yaygınlığı.....	378
Öğretmen Yetiştirme.....	378
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	380
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	383
Kaynakça.....	384

14. BÖLÜM İNGİLTERE

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	389
Coğrafi Konumu	389
Kısa Tarihi	390
Ekonomik Yapısı	391
Eğitim Sistemi.....	391
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	391
Okul Sisteminin Yapılanması.....	394
Eğitim Kademeleri ve Programlar	397
Güncel Eğitim İstatistikleri	401
Okul Öncesi Eğitimi.....	402
Okul Öncesi Eğitimin Yapılandırılması	403
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller ile Erken Çocukluk Eğitimine Yansımaları	406
Programın Yapısı.....	408
Yaygınlığı.....	413
Öğretmen Yetiştirme.....	414
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	419
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	421
Kaynakça.....	423

15. BÖLÜM İSRAİL

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	427
Coğrafi Konumu.....	427
İsrail Tarihi	427
İsrail Ekonomisi.....	429
İsrail Eğitim Sistemi	430
İsrail Okul Sisteminin Yapılanması.....	430
İsrail Eğitim Programları	432
İsrail'de Eğitimin Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	434
İsrail Güncel Eğitim İstatistikleri	437
İsrail Devleti Okul Öncesi Eğitimi	439
İsrail Devleti Okul Öncesi Eğitim Sisteminin Yapılanması	439
İsrail Okul Öncesi Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	443
İsrail Okul Öncesi Eğitim Programının Yapısı	445
İsrail Okul Öncesi Eğitim Programının Yaygınlığı	450
Öğretmen Yetiştirme.....	452
Türkiye-İsrail Okul Öncesi Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması	452
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	454
Kaynakça	454

16. BÖLÜM İSVEÇ

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	457
Coğrafi Konumu.....	457
Tarihi.....	457
Ekonomisi	461
Eğitim Sistemi.....	461
Okul Sisteminin Yapılanması.....	465
Eğitim Programları	468
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	468
Güncel Eğitim İstatistikleri	469
Okul Öncesi Eğitimi.....	471
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	472
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	474
Programın Yapısı.....	476
Yaygınlığı.....	477

Öğretmen Yetiştirme.....	478
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	480
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	484
Kaynakça	485

17. BÖLÜM İSVİÇRE

Ülke Hakkında Genel Bilgiler.....	489
Coğrafi Konumu.....	489
Tarihi.....	490
Ekonomisi	490
İsviçre Eğitim Sistemi.....	492
Okul Sisteminin Yapılandırılması	493
İlköğretim.....	493
Orta Öğretim	494
Yükseköğrenim	495
Eğitim Programları	495
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	499
Güncel Eğitim İstatistikleri	500
Okul Öncesi Eğitimi.....	501
Okul Öncesi Eğitimin Yapılandırılması.....	501
Programın Yapısı	504
Yaygınlığı	505
Öğretmen Yetiştirme.....	505
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	506
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	508
Kaynakça.....	508

18. BÖLÜM İTALYA

İtalya Hakkında Temel Bilgiler.....	511
Coğrafi Konumu.....	511
Tarihi.....	512
Eğitim Sistemi.....	512
Eğitim Sisteminin Amaçları.....	512
Eğitim Sisteminin Yapılanması.....	513

Okul Öncesi Eğitim (Scuola dell'infanzia).....	516
Zorunlu Eğitim.....	522
İlkokul (Scuola Primaria).....	522
Ortaöğretim	523
Lise Türleri	523
Yükseköğretim (Tertiary education/higher education)	525
Diğer Eğitim Türleri.....	526
Eğitim Finansmanı.....	527
Okul Yöneticiliği.....	527
Eğitim Denetimi.....	528
Özel Öğretim	528
Öğretmen Yetiştirme.....	528
Güncel Eğitim İstatistikleri	529
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	529
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi İçin Öneriler.....	530
Kaynakça.....	531

19. BÖLÜM JAPONYA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	533
Coğrafi Konumu.....	533
Tarihi.....	534
Ekonomisi	536
Eğitim Sistemi.....	536
Okul Sisteminin Yapılanması	539
Eğitim Programları	543
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	545
Güncel Eğitim İstatistikleri	546
Okul Öncesi Eğitimi.....	547
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması	547
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	549
Programın Yapısı.....	550
Okul Öncesi Öğretmenin Rolü.....	556
Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Düzenlemeler	557
Yaygınlığı	557
Öğretmen Yetiştirme.....	558

Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	559
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	566
Kaynakça.....	567

20. BÖLÜM KANADA

Ülke Hakkında Genel Bilgiler.....	571
Kanada'nın Coğrafyası.....	571
Kanada'nın Tarihi	571
Kanada'nın Ekonomisi.....	572
Kanada Eğitim Sistemi.....	573
Okul Sisteminin Yapılanması.....	573
Eğitim Programları	574
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	577
Güncel Eğitim İstatistikleri	578
Kanada'da Okul Öncesi Eğitim	578
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	578
Kanada'da Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	580
Kanada'da Okul Öncesi Eğitim Programının Yapısı.....	581
Kanada'da Okul Öncesi Eğitimin Yaygınlığı.....	583
Kanada'da Öğretmen Yetiştirme	584
Kanada ile Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması.....	585
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi'nde Kullanılabilecek Öneriler	586
Kaynakça.....	588

21. BÖLÜM KÜBA

Ülke Hakkında Temel Bilgi.....	591
Coğrafi Konum	591
Tarihi.....	592
Ekonomisi	593
Eğitim Sistemi.....	593
Okul Sisteminin Yapılanması.....	593
Eğitim Programları	598
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	599
Güncel Eğitim İstatistikleri	600

Okul Öncesi Eğitim.....	602
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	602
Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	604
Program Yapısı.....	604
Yaygınlığı.....	607
Öğretmen Yetiştirme.....	608
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	609
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler.....	612
Kaynakça.....	613

22. BÖLÜM MACARİSTAN

Ülke Hakkında Temel Bilgiler.....	617
Coğrafi Konumu.....	617
Tarihi.....	617
Ekonomisi.....	619
Eğitim Sistemi.....	619
Eğitim Sisteminin Yakın Tarihi.....	619
Okul Sisteminin Yapılanması.....	621
Yönetim Yapısı.....	621
Eğitim Finansı.....	622
Eğitim Denetimi.....	622
Eğitim Sisteminin Kademeleri.....	623
Eğitim Programları.....	626
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	627
Güncel Eğitim İstatistikleri.....	628
Okul Öncesi Eğitimi.....	632
Okul Öncesi Eğitimin Amacı.....	632
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	633
Okul Öncesi Eğitimin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	634
Programın Yapısı.....	635
Özel Eğitim ve Dezavantajlı Grupların Okul Öncesi Eğitime Erişimleri.....	638
Yaygınlığı.....	639
Öğretmen Yetiştirme.....	640
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	640
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler.....	642
Kaynakça.....	643

23. BÖLÜM MEKSİKA

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	647
Coğrafi Konumu.....	647
Tarihi.....	647
Ekonomisi	648
Eğitim Sistemi.....	649
Okul Sisteminin Yapılanması.....	649
Eğitim Programları	650
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	652
Güncel Eğitim İstatistikleri	654
Okul Öncesi Eğitimi.....	655
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	655
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	655
Programın Yapısı.....	656
Yaygınlığı.....	659
Öğretmen Yetiştirme.....	660
Türkiye Okul Öncesi Eğitim Sistemi ile Karşılaştırılması.....	661
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	662
Kaynakça.....	662

24. BÖLÜM SİNGAPUR

Ülke Hakkında Temel Bilgiler	665
Coğrafi Konum	665
Tarihi.....	665
Ekonomi	666
Eğitim Sistemi.....	667
Okul Sisteminin Yapılanması.....	667
Eğitim Programları	672
Eğitim Sisteminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller.....	674
Güncel Eğitim İstatistikleri	682
Okul Öncesi Eğitimi.....	684
Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması.....	684
Okul Öncesi Eğitiminin Dayandığı Felsefi ve Kuramsal Temeller	685
Programın Yapısı.....	687
Yaygınlığı.....	692

Öğretmen Yetiştirme.....	693
Türkiye Okul Öncesi Sistemi ile Karşılaştırması	696
Türk Okul Öncesi Eğitim Sisteminde Kullanılabilecek Öneriler	699
Kaynakça.....	700

25. BÖLÜM

COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE FARKLI ÜLKELERDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİME BAKIŞ

Çin Halk Cumhuriyeti.....	710
Güney Kore (Kore Cumhuriyeti)	710
Japonya	711
Amerika Birlik Devletleri.....	712
Kanada	713
İsveç.....	714
Norveç.....	714
Rusya	715
Almanya.....	715
Hindistan	716
İtalya	716
Yunanistan	717
Türkiye	718
Kaynakça.....	720
Editörlerden Son Söz	725
Yazarlar Hakkında	727

TABLULAR LİSTESİ

1. Bölüm

Tablo 1. 2020-2021 Eğitim Kademelerine Göre Örgün Eğitime Devam Eden Öğrenci Sayıları	10
Tablo 2. Türkiye ve Farklı Ülkelerde Eğitime Başlama ve Bitime Yaşları.....	10
Tablo 3. Türkiye ve Farklı Ülkelerde Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları.....	11
Tablo 4. Türkiye ve Farklı Ülkelerde Eğitim Kademelerine Göre Eğitim Kurumlarına Yapılan Toplam Harcamanın GSMH Oranı.....	12
Tablo 5. Okul Öncesi Eğitime Kayıt Oranlarının Ülkelere Göre Dağılımı	20
Tablo 6. Farklı Ülkelerde Yasal Statüler ile İlgili Bilgiler	20

2. Bölüm

Tablo 1. Eyalet Eğitim Kurulu'nun Görevleri	32
Tablo 2. Amerika Birleşik Devletleri'nin Eğitim Sisteminin Genel Amaçları.....	32
Tablo 3. ABD Eyaletlerinin Okul Öncesi Eğitim Standartları Örnekleri.....	38
Tablo 4. Head Start Programının Hedefleri	43
Tablo 5. Head Start Program Uygulama Seçenekleri.....	44
Tablo 6. Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Eğitim Programlarının Temel Prensiplerinin Karşılaştırılması	48

4. Bölüm

Tablo 1. Avusturya'nın Güncel Eğitim İstatistikleri (2019-2020).....	84
--	----

5. Bölüm

Tablo 1. Fransız Yerel Toplum Bakanlığı.....	108
Tablo 2. Flaman Yerel Toplumu Bakanlığı	109
Tablo 3. 2019 Belçika Bir Bakışta Eğitimin Ana Unsurları.....	121
Tablo 4. Belçika Flaman Topluluğu Eğitim Kurumlarının 2018-2019 İstatistikleri .	127
Tablo 5: Belçika Alman Topluluğu Eğitim Bakanlığının 2018-2019 Eğitim Kurumları İstatistikleri	128

6. Bölüm

Tablo 1. Çin Halk Cumhuriyeti Eğitim Sisteminin İki Dönemde (Sosyalist Model ve Serbest Piyasa Modeli) Karşılaştırılması.....	146
Tablo 2. Çin Halk Cumhuriyeti Okul Yapılanması	148
Tablo 3. Çin'de Faaliyet Gösteren Okul Öncesi Kurumların Türleri ve Sayılarına Ait Veriler.....	153
Tablo 4. Çin'de Faaliyet Gösteren Okul Öncesi Kurumlarına Giden Çocukların Yaş Gruplarına Ait Veriler	153
Tablo 5. Çin Kültürünün Benimsendiği Ülke ve Özerk Bölgelerde Erken Çocukluk Dönemi Eğitim Adlandırmaları ve Kısa Bilgiler	154

7. Bölüm

Tablo 1. Estonya Okul Sistemi Yapılanması	175
---	-----

8. Bölüm

Tablo 1. Almanya Eğitim Sisteminin Yapısı	204
Tablo 2. Zorunlu Eğitime Başlama Yaşı ve Süresi	207
Tablo 3. Eğitim Kurumları Sayıları	208
Tablo 4. Eğitim Planlaması Karşılaştırması.....	209
Tablo 5. Okul Öncesi Eğitim Kurumları	211
Tablo 6. Okul Öncesi Eğitime Kayıt Oranlarının Dağılımı	216
Tablo 7. Farklı Ülkelerde Yasal Statüler ile İlgili Bilgiler	216
Tablo 8. Öğretmen Başına Düşen Çocuk Sayısı	216

9. Bölüm

Tablo 1. Finlandiya ve Türkiye’de Yaşlara Göre Son Üç Yıla Ait Eğitime Katılım Sayısı.....	233
--	-----

10. Bölüm

Tablo 1. Fransız Eğitim Sistemindeki Kademeler, Bu Kademelerdeki Öğrencilerin Yaşları, Eğitim Kademelerinin Süreleri ve Genel Özellikleri.....	253
Tablo 2. Temel Öğrenme Devresinde Yer Alan Dersler ve Bu Derslerin Yıllık ve Haftalık Saatleri	255
Tablo 3. Becerileri Geliştirme Devresinde Yer Alan Dersler ve Bu Derslerin Yıllık ve Haftalık Saatleri	255
Tablo 4. Fransada 2018-2019 Eğitim Öğretim Döneminde Eğitimin Birinci ve İkinci Kademesindeki Öğrenci Sayıları.....	259
Tablo 5. 2018-2019 Yılında Fransadaki Okul ve Bu Okullarda Çalışan Personel Sayıları.....	259
Tablo 6. 2018-2019 Eğitim Öğretim Dönemine Ait Okul Öncesi ve İlkokul Toplam Öğrenci Sayıları ve Sınıf Başına Düşen Ortalama Öğrenci Sayısı	259
Tablo 7. 2018-2019 Eğitim Öğretim Dönemine Ait Ortaokul, Genel ve Teknolojik Lise ve Meslek Lisesi Toplam Öğrenci Sayıları ve Sınıf Başına Düşen Ortalama Öğrenci Sayısı.....	260
Tablo 8. 2018 Yılında Eğitim Kademelerine Göre Öğrenci Başına Harcanan Ücretler	260
Tablo 9. Fransadaki Bakalorya Başarı Oranları.....	261
Tablo 10. Ülkeler Göre Eğitimin İlk Kademesinde Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	261
Tablo 11. Ülkeler Göre Eğitimin İkinci Kademesinde Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	262
Tablo 12. Fransadaki Okul Öncesi Eğitimde Haftalık Ders Programı	266
Tablo 13. Fransa'nın Okul Öncesi Eğitimde Okullaşma Oranının Yıllara ve Yaşlara Göre Dağılımı	267

11. Bölüm

Tablo 1. Güney Kore Eğitim Sistemi Yapılanması.....	280
Tablo 2. İlkokul Programının İçeriği	284

Tablo 3. Ortaokul Programının İçeriği.....	285
Tablo 4. Lise Programının İçeriği.....	286
Tablo 5. Zaman İçerisinde Okul, Öğretmen ve Öğrenci Sayılarında Görülen Niceliksel Artış.....	289
Tablo 6. Okul Öncesi Eğitimin Yapılanması	293
Tablo 7. Okul Öncesi Eğitim Programının Gelişimi.....	296
Tablo 8. 2015 PISA Sonuçlarına Göre Türkiye ve Güney Kore'nin Başarısı	303

12. Bölüm

Tablo 1. Ortaöğretim 10. Sınıf Haftalık Ders Saatleri.....	321
Tablo 2. Yıllara ve Eğitim Kademelerine Göre Okul Sayıları.....	323
Tablo 3. Yıllara Göre Okullara Öğrenci Kayıt Sayıları.....	324
Tablo 4. Okul Terk Oranları.....	325
Tablo 5. Okul Türüne Göre Öğretmen Sayısı	327
Tablo 6. Hindistan ile İlgili Bazı Ekonomik Veriler (2018)	328
Tablo 7. Eğitimde Kamu Harcamalarının (GSYİH) Yüzde Olarak Dağılımı	329

13. Bölüm

Tablo 1. Hollanda Eğitim Kademeleri	348
Tablo 2. Eğitim Düzeyine Göre Okul Çağındaki Nüfus.....	356
Tablo 3. Okullaşma Oranları.....	356
Tablo 4. Resmi Çocuk Bakımı veya Eğitimi Alan 3-5 Yaş Aralığındaki Çocuklar ...	356
Tablo 5. Resmi Çocuk Bakımı veya Eğitimi Alan 3 Yaş ve Altındaki Çocuklar	356
Tablo 6. Eğitim Harcamaları	357
Tablo 7. Öğretmen Başına Düşen Çocuk Sayısı	357
Tablo 8. Hollanda'da Okul Öncesi Eğitim Programları	366
Tablo 9. Okul Öncesi Eğitime Katılım.....	378
Tablo 10. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Kayıtlı Çocuk Sayıları.....	378
Tablo 11. Okul Öncesi Eğitimin Amacı.....	381

14. Bölüm

Tablo 1. İngiltere'de Okul Türleri ve Çeşitli Özellikleri	397
Tablo 2. İngiltere'de Yaş Gruplarına Göre Okul Kademeleri ve Ulusal Müfredat Aşamaları.....	399
Tablo 3. 2019 Yılı İtibari ile İngiltere'de Okul Sayıları.....	401
Tablo 3. 2018/2019 Eğitim Öğretim Yılında İngiltere'deki Okul Türlerine Göre Öğrenci Sayıları	402
Tablo 5. İngiltere Erken Yıllar Hazırlık Aşaması (Ulusal Müfredat) Öğrenme Alanları ve Hedefler	411
Tablo 6. İngiltere'de Kurum Türüne göre 2, 3 ve 4 Yaş Çocuklarının Okullaşma Oranları	413

15. Bölüm

Tablo 1. Yahudi Göçlerinin Merkezleri ve Tarihleri	428
Tablo 2. İsrail Temel Ekonomik Göstergesi	429
Tablo 3. İsrail'de Bulunan Üniversiteler ve Kuruluş Yılları	434
Tablo 4. İsrail Devleti'nin Eğitimle İlgili Yasaları	436
Tablo 5. İsrail'in Bazı Sosyo-Ekonomik Göstergeleri	438
Tablo 6. İsrail Eğitim Sisteminde Eğitim Kademelerine Göre Okul-Yaş Nüfusu.....	438
Tablo 7. İsrail'de 0-6 Yaş Grubu Çocukların Devam Ettikleri Okul Öncesi Eğitim Kurumları	439
Tablo 8. Okul Öncesine Yönelik Etkinlik ve Örnekleri	446
Tablo 9. İsrail Okul Öncesi Eğitim Programı Günlük Akış	447
Tablo 10. İsrail Okul Öncesi Eğitim Programındaki Alanlar ve Hedefler	449
Tablo 11. İsrail'de 0-7 Yaş Arası Okul Öncesi Kuruma Gitme Oranı	451

16. Bölüm

Tablo 1. İsveç Eğitim Harcamaları	470
Tablo 2. Gotheburg Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Programları	479
Tablo 3. Okul Öncesi Programlarda Pedagojik Yaklaşım	483
Tablo 4. EÇEB Ortamlarında Öğrenme ve Gelişme Alanları.....	484

17. Bölüm

Tablo 1. 2019-2020 Yılı Eğitim Kurumları Sayısı	500
Tablo 2. 2019-2020 Yılı Öğrenci Sayıları	500
Tablo 3. 2017 Yılı Eğitim Harcamaları.....	501

18. Bölüm

Tablo 1. Zorunlu Öğretim Kademeleri.....	522
Tablo 2. İtalya'da Lise Türleri.....	524
Tablo 3. İtalya'nın Güncel Eğitim İstatistikleri	529

19. Bölüm

Tablo 1. Japonya Okul Sisteminin Yapısı.....	539
Tablo 2. Eğitim Kademelerine Göre Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Diğer Personel Sayılar.....	546
Tablo 3. Japonya Okul Öncesi Eğitim Kurum Türleri ve Özellikleri.....	548

21. Bölüm

Tablo 1. Okul Öncesi Okullaşma Yüzde Oranı.....	601
Tablo 2. İlkokul Okullaşma Yüzde Oranı.....	601
Tablo 3. Ortaöğretim Okullaşma Yüzde Oranı.....	601
Tablo 4. 2012 Yılı Okuryazarlık Yüzde Oranı	601

Tablo 5. Küba'da Yıllara Göre Okul Öncesine Kayıtlı Çocuk Sayısı.....	608
---	-----

22. Bölüm

Tablo 1. 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılında Macaristan'da Özel Gereksinimli Öğrenci Sayılarının Kademelere Göre Dağılımı	626
Tablo 2. Macaristan, Türkiye ve Bazı AB Ülkelerinin 2015 ve 2018 Yıllarındaki PISA Matematik Performansı.....	629
Tablo 3. Macaristan, Türkiye ve Bazı AB Ülkelerinin 2015 ve 2018 Yıllarındaki PISA Fen Bilimleri Performansı.....	629
Tablo 4. Macaristan, Türkiye ve Bazı AB Ülkelerinin 2015 ve 2018 Yıllarındaki PISA Okuma Becerileri Performansı.....	630
Tablo 5. Macaristan'da Zorunlu Eğitim Kapsamında Olmayan Üst Ortaöğretim ve Üçüncül Eğitim Kademesinde 17, 18 ve 19 Yaşındaki Öğrencilerin Eğitime Katılım Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı	631
Tablo 6. Macaristan'da Lisans ve Lisansüstü Programlarına Katılan Öğrenci Sayısının Yıllara Göre Dağılımı	631
Tablo 7. Macaristan, Türkiye ve Bazı AB Ülkelerinin 2017-2019 Yıllarında Herhangi Bir İş ya da Eğitimde Aktif Katılımı Olmayan Nüfusu (15-19 Yaş)	632
Tablo 8. Macaristan'da Eğitim Alanına Ayrılan Bütçenin Yıllara ve Eğitim Kademelerine Göre Dağılımı.....	632
Tablo 9. Macaristan'da Uygulanan Okul Öncesi Eğitimi Programlarının Amaçları ve İçerikleri.....	636
Tablo 10. Macaristan'ın Okul Öncesi Eğitime İlişkin Okullaşma Oranlarının Yaşa ve Yıla Göre Dağılımı	639
Tablo 11. Macaristan'da Anaokulu (Kindergarten) Düzeyinde Eğitime Katılan Öğrenci Sayısının Yıllara Göre Dağılımı.....	640
Tablo 12. Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri: Türkiye ve Macaristan.....	641

23. Bölüm

Tablo 1. Meksika'ya Ait Güncel Eğitim İstatistikleri.....	654
Tablo 2. Meksikada Okul Öncesi Eğitim ile İlgili Resmi Merkezler.....	657
Tablo 3. Meksikada Okul Öncesi Eğitime İlişkin Güncel Veriler	660

24. Bölüm

Tablo 1. PISA'da 2009-2015 Yılına Ait Singapur'un ve OECD Ülke Ortalamalarının Puanları.....	682
--	-----

25. Bölüm

Tablo 1. Covid 19 Pandemisinin Eğitim Kademelerine Etkisi	707
Tablo 2. ABD'de Uygulanan Online Okul Öncesi Eğitim Günlük Akış Örneği.....	713

ŞEKİLLER LİSTESİ

1. Bölüm	
Şekil 1. Türk Eğitim Sisteminin Yapılanması.....	5
2. Bölüm	
Şekil 1. ABD Eğitim Sistemi.....	33
Şekil 2. Head Start Felsefesinin Temel Bileşenleri.....	41
Şekil 3. Head Start Programında Ev Ziyaretinin Bölümleri	45
Şekil 4. Head Start Programının Uygulama Örneği	46
4. Bölüm	
Şekil 1. Avusturya Okul Sisteminin Yapılanması	79
5. Bölüm	
Şekil 1. Belçika Eğitim Sistemi.....	130
9. Bölüm	
Şekil 1. Finlandiya Belediyesi Organizasyon Şeması	225
Şekil 2. Finlandiya Eğitim Sistemi Şeması	227
Şekil 3. Öğrenci Başına Düşen Toplam Eğitim Harcamaları.....	234
Şekil 4. Öğretmenlerin Zamanlarını Harcadıkları İşler	235
12. Bölüm	
Şekil 1. Hindistan Eğitim Sisteminde Okul Yapılanması	315
13. Bölüm	
Şekil 1. Hollanda Okul Sisteminin Yapılanması.....	347
16. Bölüm	
Şekil 1. İsveç Eğitim Sisteminin Yapılanması	464
Şekil 2. İsveç Eğitim Sistemi Yapısı	468
Şekil 3. Eğitim Düzeyine Göre Okul Çağındaki Nüfus	469
18. Bölüm	
Şekil 1. İtalya Eğitim Sistemi Şeması	515
21. Bölüm	
Şekil 1. Küba Eğitim Sisteminin Yapısı.....	597
Şekil 2. Küba, Brezilya ve Şilide Sınıf Başına Düşen Öğrenci Yüzde Oranı	602
Şekil 3. İki Yaşın Altındaki Kübalı Çocuklar İçin Kapsamlı Bakım Sistemi.....	607
22. Bölüm	
Şekil 1. Macaristan Eğitim Sistemi Yapılanması.....	625
23. Bölüm	
Şekil 1. Meksika'nın Tarihsel Gelişim Adımları	648
Şekil 2. Meksika Eğitim Sistemi.....	650
25. Bölüm	
Şekil 1. 2020-21 Türkiye Eğitim Takvimi	718

GÖRSELLER LİSTESİ

10. Bölüm

Görsel 1. Fransa ve Diğer Ülkelerin PISA Testi Sonuçları.....	263
Görsel 2. Ülkelerin Erken Çocukluk Dönemindeki (3-4 Yaş) Okula Kayıt Oranları	268

15. Bölüm

Görsel 1. İsrail Eğitim Sistemi Şeması	432
Görsel 2. İlk İbranice Konuşulan Ana Okul	444
Görsel 3. 2000-2010 Yılları Arasında Yahudi ve Arap Çocukların Okullaşma Oranları	450
Görsel 4. 2000-2010 Yılları Arasında Yahudi ve Arap Çocukların Ayrıntılı Okullaşma Oranları	451

GRAFİKLER LİSTESİ

1. Bölüm

Grafik 1. Okul Öncesi Eğitimde 4-5 Yaş Okullaşma Oranlarının Değişimi.....	19
--	----

4. Bölüm

Grafik 1. OECD Ülkeleri Arasında 3-5 Yaş Arası Erken Çocukluk Eğitimine Kayıt Oranı.....	93
--	----

12. Bölüm

Grafik 1. Yıllara Göre Okullara Öğrenci Kayıt Oranları	325
Grafik 2. Cinsiyete Göre Okul Terk Oranları	326
Grafik 3. Yüzdeler Olarak Eğitim Harcamaları	328

15. Bölüm

Grafik 1. İsrail Etnik Yapısının Dağılım Grafiği.....	429
Grafik 2. İsrail'de Bulunan Karakteristik Tarım Kuruluşları.....	430
Grafik 3. Zorunlu Eğitim Kademeleri ve Yaşa Göre Dağılımı.....	433
Grafik 4. Dezavantajlı Çocuklara Yönelik Uygulamalar	441
Grafik 5. Dezavantajlı Çocukların Ailelerine Yönelik Uygulamalardan Bazıları.....	442
Grafik 6. İsrail Okul Öncesi Eğitim Çekirdek Programı'nda Yer Alan Alanlar	448

1. BÖLÜM

TÜRKİYE

Prof. Dr. Ayla OKTAY - Maltepe Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8835-5150

Doç. Dr. Özgül POLAT -Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Ülke Hakkındaki Genel Bilgiler

Türkiye Cumhuriyeti, Afrika, Asya ve Avrupa kıtalarının birbirine en yakın noktasında yer alır. Türkiye siyasi, ekonomik, kültür ve bilim tarihinde önemli izler bırakmış birçok medeniyetlere beşiklik etmiş bir ülkedir. Köklü bir medeniyet tarihi ve sahip olduğu stratejik konum nedeniyle dünya üzerindeki kilit öneme sahip ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin başkenti Ankara'dır. Yüz ölçümü 783.562 km²'dir. Resmi dili Türkçedir. 31 Aralık 2020 TÜİK verilerine göre ülke nüfusu 83 milyon 614 bin 362 kişidir. Türkiye nüfusunun 41 milyon 915 bin 985 erkeklerden (%50,1), 41 milyon 698 bin 377 kadınlardan (%49,9) oluşmaktadır. Türkiye nüfusunun %99,2'sinin Müslümanlardan oluştuğu bilinmektedir. Müslüman nüfusun dışındaki toplumlar ise Hıristiyanlar (Rum Ortodoks, Ermeni Apostolik, Süryani, Keldani), Yahudiler, Yezidiler ve diğerleridir (TÜİK, 2021; Diyanet İşleri Başkanlığı, 2014).

Coğrafi Yapısı

Türkiye kıtaların birleşim noktasında yer alması ve Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan boğazlara sahip olması nedeniyle oldukça stratejik bir öneme sahiptir. Türkiye kuzeyinde Karadeniz, batısında Marmara ve Ege, güneyinde ise Akdeniz ile üç yanı denizlerle çevrili bir ülkedir. Genel görünüş itibarıyla kabaca dikdörtgeni andıran Türkiye engebeli ve dağlık bir ülkedir.

Türkiye'de farklı iklim özellikleri görülmektedir. Ege ve Akdeniz bölgelerinde yazları sıcak ve kurak kışları ılık ve yağışlı olan Akdeniz iklim tipi ve maki bitki örtüsü görülürken, Karadeniz kıyılarında ise her mevsim yağış görülen ılıman okyanus iklim tipi ve orman bitki örtüsü görülmektedir. Ege Deniz'i ile Kara Denizi'i bir-

birine bağlayan Marmara Deniz’inde geçiş iklimi görülmektedir. Ülkenin iç kesimlerinde karasal tipi iklime ve bozkır bitki örtüsüne rastlanmaktadır (Atalay, 1997).

Ekonomik Yapısı

Türkiye’nin en önemli ekonomik faaliyetleri arasında ilk sıralarda tarım ve hayvancılık, sanayi, ticaret ve turizm yer almaktadır. Daha sonra ise madenler ve diğer iş sektörler dikkat çekmektedir. Türkiye’nin toplam yüz ölçümünün %36’sı ekim dikim arazileridir. %32’si çayır ve otlaklardır. Ormanlık alanlar toplam yüz ölçümün %26’sıdır. %6 ise yerleşim merkezleri ve tarımsal açıdan elverişsiz alanlardan oluşmaktadır. Tarımsal alanlarda en fazla tahıllar daha sonra sebze ve baklagiller yetiştirilmektedir. Önemli ihracat payı çeşitli sebze meyveler, tütün, üzüm, incir, fıstık ve fındık ürünlerine aittir. Kümes hayvancılığı, balıkçılık, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık, arıcılık ve ipek böcekçiliği hayvancılık alanlarıdır. Türkiye sanayisi gayrisafı milli hasılanın %27’sini ihracatın ise yaklaşık %93’ünü oluşturmaktadır. Başlıca ihracat ürünleri ise şunlardır; tarım ürünleri, dokuma ve tekstil ürünleri, hayvan ve hayvansal ürünler, bitkisel yağlar, bazı dayanıklı tüketim malları, ipekli dokuma ve giyim eşyaları, mobilya, çimento, cam ve seramik ürünler ve madenlerdir. Turizm de önemli gelir kaynağıdır. Turizm gelirlerinin ihracata oranı %16,7 olarak belirlenmiştir (<https://www.cografya.gen.tr/>).

Siyasi Yapısı

Türkiye, rejimi demokrasi olan bir cumhuriyettir. İdari (genel), askeri, adli ve akademik olmak üzere dört alanda yönetim yapısı kurulmuştur. Türkiye idari alanda merkez ve taşra örgütleri ile merkezi bir yönetim yapısına sahiptir. Ayrıca yerel yönetim parçaları da mevcuttur (Sayan, 2013). Türkiye, Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Konseyi ve İslam Konferansı Örgütüne üye; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. (<https://www.cografya.gen.tr/>).

Tarihi

Günümüz bilgileri ışığında milattan önce 3000’li yıllara kadar tarihi belirlenebilen Türk devletleri dünya üzerinde oldukça geniş bir coğrafyada farklı hükümdarlık ve hanedan adları ile hüküm sürmüştür. Türkler Türkiye Cumhuriyeti’ne kadar 16 Türk devleti kurmuştur. Bilinen ilk Türk Devleti Büyük Hun İmparatorluğu’dur. Tarihte hüküm süren Türk Devlet’leri sırasıyla; Büyük Hun İmparatorluğu, Batı Hun İmparatorluğu, Avrupa Hun Devleti, Ak Hun İmparatorluğu, Göktürk Devleti, Avar Devleti, Hazarlar, Uygur Devleti, Karahanlılar, Gazneliler, Büyük Sel-

çuklu Devleti, Harezşahlar Devleti, Altın Orda Devleti, Timur Devleti, Babür Devleti, Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti'dir.

İlk Türklerin Tanrı dağları ile Altay dağları arasında yaşadığına inanılır. MÖ 2000-1000 yılları arasında Türklerin ilk hükümdarları ile ilgili bilgileri Çin kaynaklarından edinmekteyiz. Bilinen yaklaşık 4 bin yıllık bir tarih söz konusudur (Boratav, 2016). Türklerin Orta Asya'dan göç ettikleri dönemlerden başlayıp günümüze dek tarihsel süreçte önemli değişimler yaşadıkları belirtilmektedir. Bu değişimler elbette Türk eğitim tarihini de etkilemiştir. Bilhassa göçebe hayattan yerleşik hayata geçilmesi, sözlü kültürden yazılı kültüre geçilmesi ve İslamiyet'in yeni bir din olarak kabul edilmesi önemli değişimler arasındadır.

Büyük Hun İmparatorluğundan günümüz Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar kurulmuş ve yıkılmış tüm Türk Devletleri askeri, yönetim şekli, dini, eğitim, kültür açısından birbirlerinin mirasından yararlanmış ve bu mirasın günümüze dek aktarılmıştır. Günümüz Türkiye'sine en çok etki eden Türk Devleti ise tarihi yakınlık ve 600 yıl hüküm sürmüş olması sebebiyle Osmanlı İmparatorluğu'dur.

14. yüzyılın başında kurulan Osmanlı İmparatorluğu, Anadolu'nun Kuzey Batısında küçük bir Türk beyliği olarak varlığını sürdürürken 1354 yılında Rumeli'ye geçtikten sonra kaderi tamamen değişmiştir. Yüzyıl içinde bir uç beyliğinden bir dünya imparatorluğu haline gelmiştir (Baştav, 2004). Osmanlı Devleti 621 yıl yaşamış ve üç kıtaya hükmetmiştir (Demir, 2019).

20. Yüzyıl başında 1. Dünya savaşının hemen ardında yıkılan Osmanlı Devleti'nin ardından kurulmuştur. Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde verilen Kurtuluş Savaşı ile Türkiye, Müslüman çoğunluğa sahip ülkeler arasında en gelişmiş ve modern ülkelerden biri haline gelmiştir (<https://www.cografya.gen.tr/>).

Türk Eğitim Sisteminin Tarihi

Günümüz Türk eğitim sisteminin temelleri Cumhuriyet öncesi döneme dayanmaktadır. Cumhuriyet öncesi dönemde Türk tarihi incelendiğinde eğitimsel mirasın 3 farklı zaman diliminden etkilendiği belirtilmektedir. Bunlar; (1) İslamiyet öncesi dönem, (2) Müslüman Türkler'de Eğitim, (3) Batı etkisinde Türk eğitimidir (Öztürk, 2012).

Türklerin Orta Asya'da yaşadığı İslamiyet öncesi dönemin eğitimine ilişkin bilgileri Çin kaynakları, Orhun anıtlarına yazılanlardan öğrenmekteyiz. Bu dönemde Türkler göçebe kültüre sahiptir ve bu kültürün eğitimin gelişimini zorlaştırdığı ifade edilmektedir. Türklerin eriştiği uygarlık ve kültürün o dönemde özgün eğitim kurumlarının bulunduğunu düşündürse de bununla ilgili kesin bir delil yoktur. Bu dönemde çocukların sosyal yaşama katılımı için töre eğitimi uygu-